

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Forma Sacramenti Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

sive confessum fuerit, sive non; neque etiam tempus, quod id commissum est, addit circumstantiam specie mutantem.

Id per accidens quandoque explicandum.

20. Dicitur, *per se loquendo*. Siquidem per accidens quandoque id necessarium est explicare; v. g. ob annexam reservationem, eò quòd à casu reservato cæteroquin posterior Confessarius absolvere non posset, nisi illud peccatum jam prius habenti debitam jurisdictionem confessum fuisset. Idem contingere potest ob proximam peccandi occasionem, quæ alioquin Confessario non innotesceret. Item, quando ratione circumstantiarum peccatum specie mutatur; ut si peccatum venereum sit, & tempore, quo committebatur, poenitens extiterat solutus, aut Laicus, nunc autem est conjugatus, Clericus, aut voto Castitatis obstrictus, vel econtrà: nam, nisi tunc notificetur status iste variatus, deciperetur in materia gravi Confessarius, intelligens, poenitentem vel habere circumstantiam specie diversam, vel ipsam carere. In praxi proinde tutius erit, nova peccata ab antiquis separare: eò præsertim, quia alioquin poenitentiam competentem Confessarius imponere non sciret; cum major debeat peccato mortali necdum confessio, quàm semel jam ritè confessio, & quoad culpam dimissio.

QUÆSTIO III.

De Forma Sacramenti Poenitentiae.

Forma Sacramenti Poenitentiae, quæ?

21. **C**ONCL. I. Forma Sacramenti Poenitentiae sunt verba absolutionis à Sacerdote prolata, videlicet illa, *Ego te absolvo à peccatis tuis*, vel alia æquipollentia, actum iudiciale sententiæ absolventis sufficienter exprimentia. Desumitur hoc tum ex Rituali Romano Pauli V. cuius verba *num. 32.* referentur: tum ex Concilio Trid. *Sess. 14. cap. 3.* ubi ait, *Sacramenti Poenitentiae formam in illis Ministri verbis positam esse, Ego te absolvo, &c. Quibus quidem de Ecclesie Sanctæ more preces quedam laudabiliter adjunguntur, ad ipsius tamen formæ essentiam nequaquam spectant, neque ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessaria.* Hæc Concilium.

Quæ verba sint de eius essentia?

22. **C**ONCL. II. Ex prædictis sola illa duo verba, *Absolvo te, vel æquipollentia*, sunt de essentia formæ absolutionis, ac necessarii exprimentia necessitate Sacramenti. Ita Doctor Subtilis in 4. dist. 14. q. 4. §. *Ex hoc sequitur*, ibi: *Communiter tamen ista verba sunt apta, Ego te absolvo.* Concordat Concilium Floren.

rentinum in Decreto Unionis, ibi: *Forma hujus Sacramenti est: Ego te absolvo &c.* Et Tridentinum *loc. cit.* Accedit ratio: quia hæc duo sola vocabula, *absolvo te*, constituunt perfectam sententiam absolutoriam Rei quoad peccata ab eodem in Confessione explicata; ergo hæc sola constituunt essentiam formæ absolutionis.

23. Dices I. Concilium tam Florentinum, quam Tridentinum, post dicta duo vocabula apponit *ly, &c.* ergo & sequentia spectant ad essentiam formæ. Resp. negando consequentiam: quia inde solum sequitur, sequentia verba, à peccatis tuis, esse apponenda de præcepto; adeo, quod eadem omittens peccaret, vel mortaliter, vel iuxta alios venialiter. Busenbaum *lib. 6. tract. 4. cap. 1. dub. 1.* Deinde per citatum *ly, &c.* denotatur, quamvis verba immediatè sequentia, à peccatis tuis, jam tacitè intelligantur in præcedentibus, adhuc tamen ea spectare ad magis explicitam atque expressam significationem formæ.

Solvitur instantia doly, &c.

24. Dices II. verba illa, *absolvo te*, ex se non faciunt completum sensum absolutionis Sacramentalis; cum sint indifferentia ad significandam absolutionem à Censuris, pœnis, vel culpis: ergo se solis non sufficiunt pro essentia formæ Sacramenti pœnitentiæ. Resp. negando consequentiam: quia, licet verbum, *absolvo te*, ex se sit indifferens ad significandam absolutionem à pœnis, Censuris, vel peccatis; ipsum tamen præcedente hominis pœnitentis Confessione, super quam cadit, sufficienter, atque ex vi talis locutionis, determinatur ad significandam illius hominis absolutionem à peccatis, ita ut determinatè cadat super hæc peccata absolvenda: sicuti in simili, si quis roget veniam illatæ injuriæ, altero respondente, *remitto tibi*, censetur vi hujus locutionis ipsi remissa injuria, pro qua rogavit veniam.

Solvuntur alia instantia.

25. Dices III. Ergo pariter poterit omitti *ly, Te*; cum similiter verbum, *absolvo*, concurrentibus hujusmodi circumstantiis sufficienter determinetur ad significandam absolutionem à peccatis potius, quam à Censuris, vel alijs vinculis. Resp. negando sequelam. Siquidem omisâ particulâ *Te*, mutatur substantialiter significatio formæ: forma enim absolutionis fuit instituta à Christo Domino per voces demonstrativas, adeo ut non nisi super præsentem cadere possit, prout desumitur ex illis verbis Christi, Joan. 20. *Quorum remisistis peccata &c.* Junctâ perpetuâ traditione, ac sensu Ecclesiæ. Atqui omisâ particulâ *Te*, locutio illa non est demonstrativa; cum verbum *absolvo* proferri possit non solum circa peccata præsentis, sed etiam ab-

An possit omitti particulæ?

sentis. Sufficeret tamen pro essentia formæ absolutionis, si Sacerdos diceret, *Absolvo à peccatis tuis*: quia in *ly, Tuis* implicite continetur *ly, Te*. Lugo disp. 13. de Pœnit. n. 26.

Absolutio
in scriptis,
vel absenti
data, non
valet.

26. CONCL. III. Absolutio in scriptis data, vel etiam absenti collata, est nulla, & invalida. Ita communis. Siquidem ad formam absolutionis requiruntur verba propriè dicta, seu quæ ore tenus proferuntur in præsentem; prout tenuit perpetuus sensus Ecclesiæ, & indicant verba Concilij Trid. num. 21. relata, ubi ait, *Sacramenti Pœnitentiæ formam in illis Ministri verbis* (hoc enim scripturæ non convenit) *positam esse*. Id ipsum declarat *ly, Ego te absolvo &c.* quod est demonstrativum, & de absente non verificatur. Hinc meritò Clemens VIII. in Decreto, quod incipit, *Santissimus*, 1602. die 20. Julij edito (& habetur tom. 3. Bullarj Romani, *Constit. 87. disti Pont.*) damnavit, & sub Pœna excommunicationis prohibuit oppositam quorundam sententiam, asserentium, *Licere per litteras, seu internuncium, Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere*.

Solvitur in
Rantia.

27. Nec obstat, quòd Sacramentum Pœnitentiæ sit à Christo Domino institutum per modum Judicij; in Judicio autem possit quis absolvi absens, ac etiam per scripturam. Resp. enim: etsi hoc verum sit in Foro externo, ac Judicio publico, si ve seculari, si ve Ecclesiastico; negatur tamen, id procedere in Foro Pœnitentialem, seu Judicio Sacramentali. Nam istud habet totum suum valorem ex institutione Christi, qui voluit & ordinavit, ut in hoc Sacramento, seu Foro Pœnitentialem, proferatur forma absolutionis per verba propriè dicta, atque in præsentem; non autem scripto, vel in absentem. Et quidem Christum sic instituisse, patet ex perpetua traditione, praxi, ac sensu Ecclesiæ, ipsiusque Summi Pontificis, Christi in terris Vicarij, definitione. Ex quo ulterius sequitur, quamvis hoc Sacramentum fuerit institutum per modum Judicij, nihilominus illud non per omnia æquiparari Judicio Forensi; idque ob specialem Christi ordinationem circa aliqua factam.

Disparitas
inter abso-
lutionem à
peccatis, &
censuris.

(c) *Vi di-
ctum Tr.
13. Dist.
1. n. 41. &
43.*

28. Nec rursus obstat, quòd absolutio ab excommunicatione, aliisque Censuris Ecclesiasticis, possit dari absenti, atque in scriptis. (c) Resp. enim negando consequentiam, & paritatem. Ratio disparitatis desumitur ex Christi institutione, qua ad formam Sacramenti Pœnitentiæ, seu absolutionem Sacramentalem à peccatis, requiruntur verba propriè dicta, & in præsentem prolata. Id autem nequit dici de absolutione à Censuris

ris Ecclesiasticis, utpote Jure Ecclesiastico constitutis, non autem à Christo immediatè provenientibus, sicut forma Sacramenti Pœnitentiæ. Accedit communis praxis Ecclesiæ, & consensus Doctorum.

29. CONCL. IV. Forma absolutionis sub modo deprecationis prolatâ, non valet: unde si dicatur, *Absolve te DEUS*, nullum perficitur Sacramentum. Ita communis Doctorum. Ratio est: quia hoc Sacramentum est à Christo institutum per modum Judicialis; ergo & forma ejus debet proferri per modum sententiæ judicialis, non autem per modum deprecationis, vel impetrationis.

Forma absolutionis sub modo deprecationis, non valet.

30. CONCL. V. Valida est absolutio, si reverentiæ causâ Confessarius dicat, *Absolve Dominationem vestram*, vel *Majestatem vestram*. Ratio est: quia non mutatur substantialiter forma; etsi mutatio hujusmodi neutiquam sit adhibenda in praxi. Idem erit, si dicatur, *Solve te à peccatis tuis*, vel, *Remitto tibi peccata tua*, & hujusmodi: quia talia verba sunt æquivalentia formæ communiter usitatæ. Econtrâ verò hanc formulam, *Ego te mudo à peccatis tuis*, plerique arbitrantur non sufficere: quia non videtur significare absolutionem per modum sententiæ judicialis; qualis requiritur ad Sacramentum Pœnitentiæ, utpote quod per modum Judicialis est à Christo institutum.

Quid, si dicatur, *Absolve Dominationem vestram*.

31. CONCL. VI. Aliæ preces, quæ juxta morem Sanctæ Ecclesiæ laudabiliter apponuntur, non spectant ad essentiam formæ, neque ad hujus Sacramenti administrationem sunt necessaria. Ita expressè Concilium Trid. Sess. 14. cap. 3. cujus verba n. 21. relata sunt. Hinc Rituale Romanum, jussu Pauli V. editum, dicit, quòd in Confessionibus frequentioribus & brevioribus possit omitti, *Misereatur tui &c.* & satis sit dicere, *Dominus noster Jesus Christus &c.* usque ad illud, *Passio Domini &c.* Unde hoc in concursu Pœnitentium pract carilitè poterit.

Aliæ preces non sunt de essentia formæ.

32. Cæterùm pro praxi, & dignâ administratione Sacramenti Pœnitentiæ, observandum, quòd juxta citatum Rituale Romanum, Pœnitente ante Confessionem petente benedictionem, Confessarius dicat: *Dominus sit in corde tuo, & in labijs tuis, ut dignè & competenter confitearis peccata tua, in nomine Patris (formando signum Crucis versùs eum) & Filij & Spiritus sancti, Amen.* Deinde peractâ Confessione & injunctâ Pœnitenti priùs, ab eoque acceptatâ salutarì pœnitentiâ, primò dicit, *Misereatur tui &c.* Deinde dexterâ versùs Pœnitentem elevatâ, dicit: *Indulgentiam*

Ritus absolutionis sacramentalis.

tiam, &c. Dominus noster JESUS Christus te absolvat: & ego autoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis (hoc verbum, Suspensionis, in Laicis omittitur) & interdictionis, in quantum possum, & tu indiges. Deinde, ego te absolvo a peccatis tuis, in nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti. Amen. Passio Domini nostri Jesu Christi, memoria B. Mariae Virginis, & omnium Sanctorum, quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiae, & praemium vitae aeternae. Amen. Urgente vero aliqua gravi necessitate, ut puta in periculo mortis instantis, breviter Confessarius dicere poterit: Ego te absolvo ab omnibus censuris, & peccatis, in nomine Patris &c. Ita Rituale Romanum.

Quid observandum circa Irregularitatem?

(d) Vide Tract. 13. Dist. 1. n. 41. & 42. ac Dist. 3. n. 74.

Sensus verborum formae absolutionis, quis?

Praesertim, si peccata jam prius remissa sunt.

33. Observandum ulterius, nomine Censurarum non venire Irregularitatem; atque ideò, si quid circa eam concedatur, ipsam ab habente facultatem dispensandi esse specialiter exprimendam, dicendo: *Dispensa tecum in irregularitate, quam incurristi propter &c.* & specificatur causa. Et hoc ultimum etiam observandum in absolutione à Censuris. (d)

34. Quæres, quis sit sensus verborum formae absolutionis, *Ego te absolvo a peccatis tuis?* Resp. Sensus horum verborum ille est, quem verba ipsa juxta proprium suum significatum important; ita ut per modum sententiæ judicialis significant absolutionem hominis à peccatis, loco DEI à Sacerdote factam. Ita Mastrius 4. disp. 5. num. 386. Lugo disp. 3. de Pœnit. num. 72. & alij, quamvis multi dictam formam in alio sensu explicant. Ratio est: quia forma Sacramentorum, quantum fieri potest, intelligenda est in sua propria significatione; uti patet in forma Sacramenti Baptismi, Confirmationis, & alijs: ergo idem dicendum de forma Sacramenti Pœnitentiæ, sive de absolutione Sacramentali, cum commodè sic intelligi possit.

35. Dices. Sæpiùs contingit, quòd peccata confessa jam sint prius remissa virtute contritionis perfectæ, vel alterius Confessionis prioris; ergo saltem tunc verba formae absolutionis non possunt intelligi in propria significatione, sicque erunt accipienda in alio sensu. Resp. negando consequentiam: quia nihil obstat, quò minus idem peccatum cuiquam sæpiùs remittatur, conformiter dictis num. 18. Quinimò hoc ipsum contingit etiam in Judicio humano, ubi Reus sæpiùs judicialiter absolvitur, si eadem causa sæpiùs in Judicium deducatur.

QUÆ.